

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Angelum esse in loco per quandam applicationem virtutis ad operandum,
defendit Caietanus. c. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

eo constitui, quod cap. 4. impugnabimus; aut per quamcunque actionem immanentem, & hoc est manifeste falsum: Angelus enim existens in celo custodit nos in terra sola intellectus attentione, & desiderio voluntatis, sicut docet *S. Thom. in 2. dist. 11. quest. 1. art. 4. ad 5.* illa ergo custodia, & quasi actio praesidendi non constituit eum in terra; alioqui cum attentionem suam possit circa vniuersum orbem habere, in toto se posset collocare, quod est absurdum: vel illa habitudine significata per modum actionis est relatio aliqua, ut indicat *Capreol. in 2. dist. 12. quest. 1. art. 3. ad argum. Aureoli contra primam conclusionem*, quam ipse appellat nobilitationem, & ornatum quandam ipsius loci: haec autem non potest esse fundamentum talis existentiae. Cum enim existere in loco, sit relatio quaedam, non potest oriri ex alia relatione, nisi mutatione aliqua priori facta alicuius absoluti: illa enim prior relatio oriri non potest ex sola voluntate, aut substantia Angeli: non ex voluntate, quia sic nulla relatio confurgit, nisi priori facta mutatione: non ex substantia, quia eadem semper esset, & variari non posset cum loco; ac proinde Angelus nunquam moueretur.

Quod vero addit *Mimadulanus* de potentia absoluta Dei, si recte intelligatur, verissimum est: ita tamen intelligendum est, ut sine aliqua mutatione absoluta, quae sit fundamentum existendi in loco, Deus nequeat Angelo conferre praesentiam illam, quae in relatione posita est. Haec tertia sententia nullum pro se habet argumentum, quod diluere necesse sit.

CAPUT IV.

Angelum esse in loco per quandam applicationem virtutis ad operandum, defendit *Caeteranus*.

Quarta sententia est *Caeterani* in hoc articulo, qui secutus *Thomam de Argentina* in 1. dist. 37. quest. 1. art. 2. ad 1. contra primam conclusionem. Ex *Gosfredum* quodlibet 8. quest. 13. quem refert *Scotus* loco citando, videtur sibi has omnes difficultates superare, si concedat, Angelum non esse in loco alio modo, quam per applicationem virtutis ad operationem transeuntem. Putat autem, hanc applicationem esse actionem immanentem intellectus & voluntatis, tum etiam expeditionem facultatis exequentis, quibus Angelus in promptu est, ut operetur; tantumque virtutis esse, ut Angelum constituat in loco, non modo quamdiu operatio transiens perseverat; verum etiam antequam operetur, quando iam in custodia esse dicitur & actu considerat, ut ea, quae sibi iniuncta sunt, recte fiant. Addit tamen, hunc modum existendi in loco esse incompletum, completere autem Angelum esse per operationem transeuntem. Quid autem sit, esse incompletum & complete, non explicat. Ceterum non negat, priori modo substantiam Angeli verè esse praesentem, aut si id negaret, recideret plane in secundam sententiam, cap. 2. impugnata. Itaque contra *Caeteran.* solum restat probandum, Angelum non esse verè praesentem per actionem illam immanentem, quae virtutem suam ad transeuntem operationem applicat dicitur. Id autem ostendi potest rationibus factis cap. 2. sequeretur enim, nec Angelos in celo Empyreo, nec animas Patrum in Purgatorio, nec damnatorum in inferno verè esse, nec

Parquez in 1. partem Tom. II.

animam Christi ad inferos verè descendisse. Cum enim ibi nulla sit futura operatio transiens, non erit illa explicatio virtutis ad operandum. Quid vero respondeat *Caeteranus* de Angelis existentibus in celo Empyreo eo capite retulimus & confutauimus. De anima vero Christi responder, habuisse aliquem effectum in animas Patrum, & damnatorum, has quidem terrendo, illas vero illuminando; habuisse quoque operationem aliquam virtute humanitatis in illa loca inferni: intelligere autem videtur actionem transeuntem. Hoc tamen responsum non minus facile confutari potest. Primum quia illuminatio illa & terror incus asanimabus, non poterat esse causa constituendi animam Christi in loco corporeo: haec namque operationes non requirunt loci propinquitatem, eo quod spirituales sunt, & earum effectus non recipiuntur in corpore: imo, si aliquam vim haberent, potius constituerent animam Christi intra substantiam animarum patrum, & damnatorum quam in loco corporeo, ubi illae erant: certum autem est, non fuisse intra substantiam earum. Tum etiam nulla earum actionum facta fuit, impressa aliqua physica qualitate in animas: illuminatio enim non fit hoc pacto, sed tota est ex parte obiecti propositi, ut disput. 25. cap. 5. explicabimus: ergo non potuit esse causa constituendi Angelum in loco materiali. Adhuc, vel humanitas Christi fuit causa instrumentaria physica harum actionum, vel moralis: neutro autem modo videtur sufficere, ut substantia ipsius animae in loco constituatur. Primum, si sit morale instrumentum, id manifeste patet: deinde si sit physicum, quis superius c. 2. satis probatum est, ratione actionis instrumenti animam Christi in loco corporeo collocari non posse: ergo nec applicatio sui ut instrumenti ad operandum poterit esse sibi causa existendi in loco.

Hec sententia non videtur alia ratione fuisse excogitata à *Caeterano*, quam ut prius constitueret Angelum in loco, quae operaretur actione transeunte: id enim *Caeterano* visum est necessarium, eo quod Angelus nuda substantia sua in loco esse non posset: alius autem modus non videbatur ei possibilis. Ego vero fateor ingenuè Angelum prius in loco esse debere, quam operetur; concedo quoque, nuda sua substantia in loco non posse constitui: addo tamen hunc modum *Caeterani* possibilem non esse, & alio multo faciliori praesentem difficultatem posse expediri.

CAPUT V.

Angelum sua nuda substantia esse in loco non determinato, pronuntiauit *Durandus*.

Quinta opinio fuit *Durandi* in 1. dist. 37. par. 2. distinctionis, quest. 1. num. 26. Qui censet, Angelum per nudam suam substantiam esse in loco, non quidem determinato, quem per motum deferere possit, sed in loco communis: hunc autem inquit esse omnia corpora, quae ipsa virtute sua mouere potest, hisque omnibus Angelum verè esse praesentem substantia, & virtute sua, antequam operetur, aut velit circa illa operari: cumque illius substantia, & virtus eadem sit semper fieri, ut nulla ratione possit locum, quem semel hoc modo habet, deferere: Probat *Durandus* duabus rationibus. Altera est, omne agens finitum, ut operetur, debet esse prius praesens passo, quam

pp

2

ope